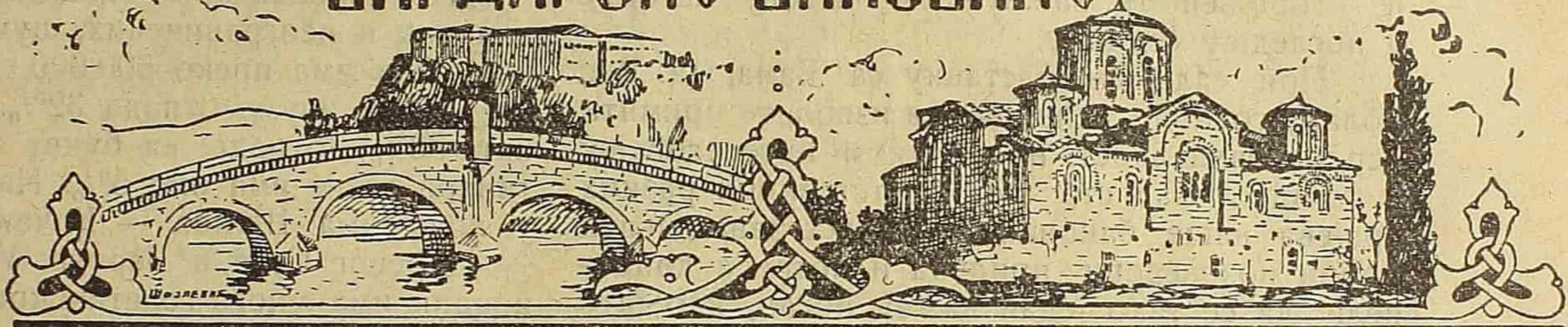
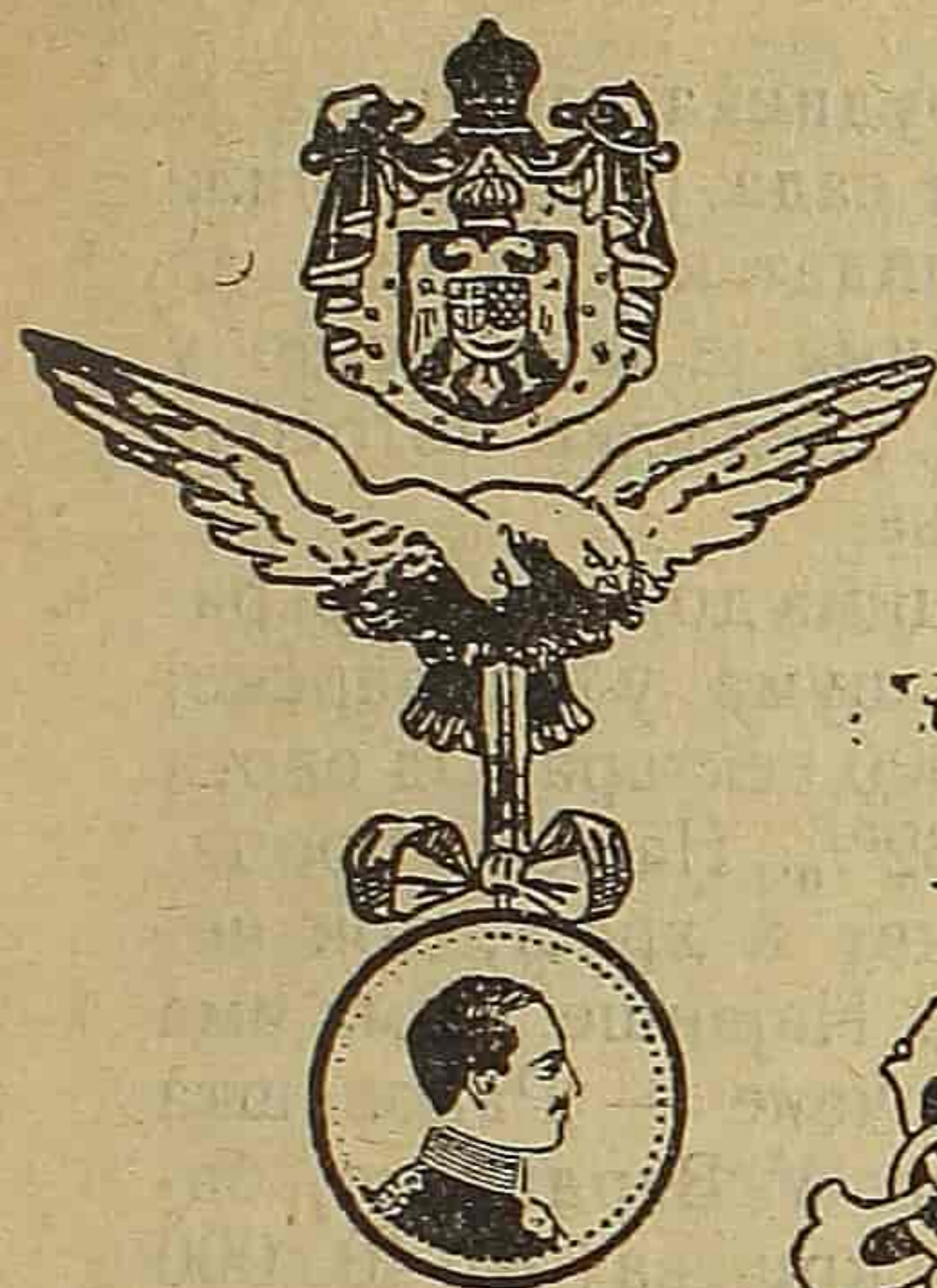


СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ВАРДАРСКЕ БАНОВИНЕ



23 ЈАНУАРА 1932. ГОД.
СУБОТА

БРОЈ 2.— ДИНАРА

ГОДИНА III. Број 111—112
СКОПЈЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ излази један пут недељно. Годишња претплата је 80.—, а за иностранство 140.— динара. Огласи се примају по утврђеној тарифи. Рукописи, огласи и претплата се шаљу на адресу Банске Управе за Уредништво Службеног Листа. — Уредник СИМИЋ СТЕВАН, директор гимназије у пензији.

МИТРОПОЛИТ ЈОСИФ

У недељу 17 јануара ове године, наше стародревно царско Скопље, срдечно је дочекало и одушевљено поздравило долазак нашег новог Митрополита, високопреосвећеног Господина Јосифа Цвијовића, коме је Провиђење указало ретку част, да седне на трон старих и врло заслужних архијереја наше богоспасајеме скопске епархије.

Високог госта дочекали су на железничкој станици Господин Живојин Лазић, бан Вардарске бановине са помоћником г. Јанићијем Красојевићем, командант треће армиске области г. генерал Недић, председник скопске општине г. Јосиф Михаиловић са општинским судом и одбором, начелници, шефови и особље банске управе и шефови свих државних надлештава са чиновницима, преставници свију националних, витешких, хуманих и добротворних друштава, ученици скопских школа, војска и народ.

Пред Митрополитом је ишло у два реда многобројно свештенство и три певачка друштва, а иза њега огромна маса народа. Митрополит је уз пут благосиљао побожну паству која га је топло поздрављала.

У саборној цркви Св. Богородице Господина Јосифа су предусрели изасланик светог Синода и патријаршије епископ нишки Доситеј и рашко-призренски епископ Серафим и злетовско-струмички Венијамин. После уобичајеног религиозног обреда, Високопреосвећеног Митрополита су одвели на архије-

рејски престо са којег је поздравио своју паству врло пригодним и лепим говором. Том приликом је председник Апелационог суда г. Трајановић, изасланик Министра правде, прочитао Указ Његовог Величанства Краља, којим се поставља за скопског Митрополита преосвећени Јосиф. По завршетку црквеног обреда и уобичајеног церемонијама, Господин Митрополит је свечано испраћен до Митрополије, а по подне је примао честитање корпорације и народа.

Господин Преосвећени Јосиф је одавно наш знанац и осведочени пријатељ. Јер он је још од првих дана ослобођења овде, међу нама. Као добровољац у ослободилачким ратовима 1912 године, ушао је са првим одредима наше војске у Битољ, а после демобилизације служио је као наставник наше гимназије у Кратову. Године 1913 прими на себи монашки чин, а 1920 године постаје епископ битољски, са кога је положаја изабран за Митрополита Скопске епархије. Господина Цвијовића ми познајемо по његовом досадањем трудољубивом раду на корист српске православне цркве, узимајући истовремено активног учешћа у свима хуманим удружењима улажући пуно енергије и љубави, те са пуно права наша скопска епархија очекује да ће стечено искуство, на корист цркве, народа, Краља и Отаџбине, корисно употребити, те га у име пастве велике скопске епархије поздрављамо са речима добро нам дошао — исполајети деспота!

Реч Бана госп. Лазића којом је закључио заседање банског већа

Господо већници,

Дневни ред овога заседања банског већа је исцрпљен те закључујем његову четврту и последњу седницу.

При садањем растанку са Вама, ја Вас молим, господо већници, да изволите примити усрдну захвалност на великом интересовању и помоћи. Кад сте као претставници разних крајева наше бановине и разних занимања и добри познаваоци прилика и потреба допринели, да се тако један важан посао, као што је буџет, што у извесној мери значи програм годишњег рада састави, како се према садашњим тешким економским приликама најбоље може и за опште и за народне интересе.

Ваше мишљење по уредби о осигурању од града биће драгоцено и за Краљевску банску управу и за господина Министра пољопривреде и воде при њеној дефинитивној редакцији, као што ће нам бити корисни и предлози и сугестије које смо од Вас при претресу буџета и данас чули.

Кад и сутра извршите Вашу грађанску дужност при избору сенатора за Вардарску бановину, Ви ћете се вратити вашим домовима управо за светле празнике Христова рођења, као што ће и браћа муслимани ускоро имати своје велике празнике.

У име Краљевске банске управе ја Вам их усрдно честитам са најлепшим жељама.

И као што ти велики празници симболишу мир и слогу међу људима, ја Вас молим, да на миру и слози и даље сарађујете као народни прваци и носиоци додељене Вам части и достојанства на путу унутрашњег мира и националне слоге, којом нас мудро води наш узвишени владар Њег. Величанство Краљ Александар I.

Вардарска Бановина

— Још нешто о пољопривреди —

Ради потребне обуке пољопривредника у децембру отпочеле су се по свима срезовима одржавати шестонедељни пољопривредни течаји од стране среских пољопривредних референата. Интересовање земљорадника за ове течајеве је било велико.

Шумарству у Вардарској бановини није до сада поклањана потребна пажња, ма да би оно са обзиром на теренске и климатске прилике у овим крајевима могло представљати леп извор и државних и народних прихода. Тек од пролећа 1928 године приступило се систематски проучавању шумарства као и прилика, у којима се оно у овим крајевима налази. Нарочито образована комисија од стране

Министарства шума и рудника завршила је испитивања на терену и сада је приступила сређивању прикупљених података у циљу, да се оцртају прилике, у којима је шумарство у овим крајевима, и да се предложи потребне мере за његово унапређење.

По прибављеним подацима државних, ограничених и неограничених, шума у Вардарској бановини има преко 500.000 хектара. Од овога на високе шуме отпада 32%. Највећи проценат (80%) отпада на букву и храст, док четинара свега има око 5%. Највише шума има у крајевима Штипа — Кочане — Радовишта — Царевог Села и Берова. У Вардарској бановини има много голети и кршева (око 400.000 хектара), чије пошумљавање је један од најважнијих проблема у овим крајевима. Пошумљавање је до сада вршено у малим размерима из шумских расадника, којих има сада 17 у овој бановини. Пошумљено је тако до сада свега око 528 хектара а предвиђено је, да се из истих расадника пошуми ове године још око 126 хектара.

За побољшање шумарства у овим крајевима неопходно је потребно пре свега:

1. — Донети што пре одлуке о имовинским односима, који се тичу шума и шумских земљишта.

2. — Што пре одредити просторе, који се имају пошумити, односно на којима треба шума, ако постоји, сачувати; и

3. — Што пре изградити генерални план за једну организовану, систематску и интензивну акцију око пошумљавања кршева и голети.

За све ово потребно је послати довољан број стручног шумарског особља, у коме се до сада осећала велика оскудица.

Рударство се у Вардарској бановини постепено развија. У колико је до сада испитано, у овој бановини има од руда, нарочито: хрома, мангана, гвожђа, азбеста, угља, антима, арсена, бакра, гипса, сумпора и др. Према добијеним подацима из руднике у Вардарској бановини извози се просечно хрома око 500 тона, угља око 20.000 тона и магнетита око 8.000 тона.

IV

Нешто и о занатима.

Ова грана о привремене радиности у Вардарској бановини, као у осталом и по другим крајевима, осетила је снажан удар индустрије. Тако је готово сасвим нестало извесних врста заната (мумџијских, терзијских и т. сл.). Они пак занати, који су успели да се модернизују, остали су. За овај циљ било би потребно основати бар у Скопљу једну стручну занатску школу. Оваква једна школа постојала је у Скопљу до ослобођења, основана на иницијативу самих занатлија. Пошто је зграда, у којој је била смештена та школа, заузета за

потребе војске, ова је школа престала да ради. У циљу унапређења занатства у овим крајевима било би потребно још да се при Трговачко-индустријској комори у Скопљу оснује и занатски одељак, јер је данас занатство у овим крајевима претстављено Занатској комори, која је у Београду. Ово би ваљало учинити не само због удаљености него и због тога што би требало интересе занатлија у овим крајевима довести у склад са интересовањем трговине и индустријама сада око 15.000 занатлија.

V

О индустрији и трговини.

У Вардарској бановини има, према прикупљеним подацима, данас 93 индустријска предузећа. Релативно највећи је број млинарских (27). Највећи је број индустријских предузећа у самом Скопљу. У последње време осећа се криза код млинарских индустријских предузећа као и код индустрије сапуна и уља. Општи узрок овој кризи је у немогућности извоза и конкуренције страниј индустрији, а код уљарске индустрије још и у томе, што се због ниске царине, извози у већој мери сама сировина. Постојећа индустријска предузећа у већем делу локалног су карактера, основана за подмиривање локалних потреба. Из редова индустријалаца чују се жалбе још и на немање потребног кредита, конкуренцију великих предузећа и несразмерно велике порезе.

* * *

Трговачких радња, по прикупљеним подацима, има у Вардарској бановини 14.772 од којих 11.482 по варошима и варошицама и 3.294 по селима. Извесна трговина иде, у највећем делу, у Грчку. Опијум се извози највише у Америку, па у Француску, Швајцарску и Немачку, свилени кокани у Италију и Грчку и пасуљ у Француску. Све трговине налазе се у рукама наших домаћих људи, док је трговина са опијумом у рукама солунских Јевреја. За унапређење трговине у овим крајевима било би потребно:

1. Склопити трговински уговор са Турском да би се и тамо могло извозити жива стока и сточни производи;

2. Службу у нашој зони у Солуну што боље организовати. (Данас се чују жалбе да тамо нема рампе за истовар живе стоке, обора и штала за стоку, магацин и друго; и

3. Снабдевати потребним кредитом произвођаче опијума и извознике, у опште.

VI

О новчаним заводима.

На територији Вардарске Бановине има данас 50 новчаних завода са укупним капиталом од 109.250.000 динара и улазимо од 137.036.097 динара. Примећује се лагано опа-

дање есконтне стопе и повећање улога на штедњу.

VII

О женским занатским школама.

На територији Вардарске бановине постоје 42 женске занатске школе са 1.578 ученица и 70 наставницом. У овим школама, — поред тога што се у њима спремају добре и способне домаћице, — ради се на националном васпитању ученица.

VIII

О занатско-трговинским школама.

У Вардарској бановини, ових школа чије је посећивање обавезно по прописима закона о радњама, има 31 са 4.541 ученика и 239 наставника. И у овим школама, поред давања опште занатског, трговинског и индустријског образовања ради се на националном васпитању ученика.

IX

О народном здрављу.

У току новембра прошле године констатован је у Вардарској бановини пораст заразних акутних болести: трбушног тифуса, повратног тифуса, срдобоља (дизентерија) и, нарочито шарлаха. — Од трбушног тифуса заостало је од октобра, пр. год. 12, у новембру и децембру приновљено 55, оздравило 21, умрло 2, сада болује 44. Од повратног тифуса заостало од октобра, пр. год. 8, приновљено у новембру и децембру, пр. год. 42, оздравило 22, умрло 1, сада болује 27. — Од срдобоља заостало од октобра пр. год. 11, приновљено у новембру и децембру пр. год. 23, оздравило 31, сада болује 4. Од шарлаха заостало од октобра пр. год. 121, приновљено у новембру и децембру 221, оздравило 24, сада болује 102. — Других заразних болести било је у знатно мањој мери.

Стање народног здравља у овој бановини није, уопште, узев, повољно. Констатовано је, да има много хроничних побољења, која се појављују као последице рђавих станбених прилика и нерационалног начина исхране народних маса. Од хроничних заразних болести најраширеније су: туберкулоза и маларија. Здравствену службу по срезовима у бановини врше срески лекари. Њих има свега 57 и то у неким срезовима по један а у неким и по два.

Од здравствених установа у Вардарској бановини, које се баве поглавито предохраном од заразних болести а у мањој мери и лечењем, постоје ове:

1. Хигијенски завод у Скопљу, који је и на челу свих установа, о којима је реч;

2. десет домова народног здравља (у Тетову, Велесу, Куманову, Прилепу, Битољу, Приштини, Штипу, Струмици, Струги и Врању)

— све ове установе на терету су бановинског буџета; и

3. Три опоравилишта за слабуњаву децу и то: у Крушеву, Перистеру и Великим Дечанима, која су такође, на терету бановинског буџета. Болница у Вардарској бановини има 17, од којих су четири (у Гњиланима, Лебанима, Власотинцима и Кавараду) на терет бановинског, а осталих тринаест (у Скопљу, Тетову, Велесу, Призрену, Приштини, Охриду, Битољу, Прилепу, Ђевђелији, Штипу, Лесковцу, Врањи и Босиљграду) на терету државног буџета (сада су сем скопске, све постале ба-

новинске). Но ове болничке зграде, сем оне у Лесковцу и појединих одељења у Скопљу, не одговарају хигијенским установама, те се истиче потреба подизање нових модерних зграда.

У Вардарској бановини има и три бање (Сјеринска у срезу јабланичком, Врањска Бања и Катлановска код Скопља), које су раније припадале односно обласним самоуправама. Све су ове терме за лечење реуматизма. У Вардарској бановини постоји и у Сурдулици један санаторијум који је на терету државног буџета.

ЛЕСНОВО И ЊЕГОВ МАНАСТИР

Ово суморно па ипак симпатично село налази се у источном крају Кратовског среза. Од варошице Кратова удаљено је за 2 часа хода, а од Злетова за један час пешачења.

Пут од Кратова иде преко превоја Горњих и Доњих Печенаца, са којих се указује ретко романтична и величанствена понорама, а одавде се иде преко рударског терена све до села Леснова, указујући се путнику, после села

кршевите, прошаране само местимице ситногорицом и омањим ливадама. На путника оставља суморан и тежак утисак, јер се на први поглед види да је ово ретко сиромашно насеље. Оно данас има 90 домова зиданих од камена, и покривени сламом, плочама или ћерамидом, осим неколико нових грађевина, на којима се види цреп.

Оралија је у овом крају врло ретка и при



Братија Лесновског манастира са групом народа

Близанца нови видо круг према истоку, одакле је посматраоцу пред очима цело Овче Поље, Пљачковица, и у даљини, под облацима Нице и Кожух са Демир капијом и Беласицом. Пут је коњски. Њиме иду са тешком муком сеоске двоколице, али би се са мало жртава могао поправити и за аутомобилски саобраћај.

Село Лесново се налази у једној котлиници, опкољено са свију страна високим вулканским купама, које су већим делом голе,

том пескуша, јако посна. При доброј жетви, могу се становници исхранити са својим сопственим житом само за два месеца, иначе купују. Главно занимање овога народа је вађење воденичног камење, којим су се послом бавили још од најраније прошлости, што се види по многобројним дубоким и пространим рупама по целој околини. Тежак је то живот посматрајући човек ове вечите мученике, који једва стигну да исхране себе.... Раде, муче се,

улажући невероватно тешке напоре око клесање воденичног камена и кад се овај извади из подземних мајдана, прода се за седам до десет банки! Тако се овде једна надница хвата просечно по десет динара! Ово се камење троши по нашој бановини. Купује се за воденице поточаре, али се извози и за Бугарску, где се тамо продаје један камен и по хиљаду динара. Као и свуда, главна зарада иде у џепове трговаца.

Па ипак, и поред оволике сиротиње, Лесновци су подигли ванредно лепу школу од тесаног камена, само ће им требати помоћ и са друге стране, да је доврше. Данас је сеоска школа у згради Лесновског манастира, где се налази из давнина. Сада је учитељ Петар Ђукић, који предано обавља свој посао. Ученици су бистри, окретни и врло прилежни, они по свршетку основне школе остају код својих кућа, да по традицији, прихвате мученички посао својих предака, јер, да се даље школују, нема се од куда, сиротиња гуши ове вредне и честите људе, које је и Бог заборавио.

Близу нове школе је подигнута и жандармеријска станица, која је такође од тесаног камена, лепа и врло солидна грађевина. Ова је још лепша, када се уђе унутра и уочи један изванредан поредак, савршена чистоћа и ретка дисциплина, која влада код ових чувара јавне безбедности.

И социјални и државни је интерес, да се на неки начин помогне овоме народу, који то са пуно права заслужује. За сада би требало оспособити пут за Кратово за колски и аутомобилски саобраћај, како би могли Лесновци са мање тешкоће и риска извозити своје камење у западне крајеве кратовског среза. Осим тога то би учинило да се развије и туризам у овоме крају, јер пут од Кратова до Леснова води кроз ретке дивљине, те ће и то поред Лесновског манастира, привлачити путнике. Тако исто поставља се и проблем *Задруге*, које би питање изискивало озбиљне студије с обзиром на практичне и осетне користи. Ранијих година био је такав један покушај, али је место очекиване користи, следовала знатна штета, те су сада сви Лесновци велики скептици, али ако се нађе какав солидан родољуб, који би се својски и са одушевљењем заложиио за ову ствар, ми верујемо лепом успеху и резултатима, којим ће бити задовољни сви сељаци овога села.

Ј. Т.

Пољопривредни течај у срезу Криво-паланачком

Кр. Паланка 31-XII 1931 г.

Као и сваке године, тако и ове а у смислу чл. 16 Закона о унапређењу пољопривреде, ових дана је отпочео шестонедељни зимски пољопривредни течај у селу Градцу — општине Криво-паланачке.

Течај је отворио у недељу 20 децембра срески начелник г. Јоксић, а призив Св. Духа, као и освећење извршио је градачки свештеник. Ово срески пољопривредни референт г. Митровић одржао је једно успело предавање „Садањи и будући проблеми сељака и решење привредне кризе“.

И ако је дан био хладан са вејавицом и ветром ништа није сметало да се из удаљених села по 2—3 ста од Градца сакупе 150 људи, чују нешто корисно, измењају мисли и излажу своје мишљење, тако да је цео церемонијал изгледао свечан и јединствен...

Течај посећује 120 најмлађих пољопривредника, — будућих ратара и домаћина. Они ће поред пољопривреде и задругарства чути много корисних и поучних ствари из хигијене, ветеринарства, неге и подизање шума, као и из просветно васпитних метода.

Сматрајући ову врсту пољопривредне пропаганде, као једну од најбољих, овај ће течај имати успеха да пренесе сва корисна знања на још мрачне кутке села, доносећи општи прогрес тежака и државе.

Течај ће водити срески пољопривредни референт г. Светозар Митровић, који ће у предавањима посветити нарочиту пажњу сточарству и воћарству, а друге предмете по својим струкама, предаваће остали референти.

Светозар Митровић

срески пољопривредни референт
Крива - Паланка

Наше старо воћарство

Из привредне историје се зна да воћарство датира још из каменог доба, а да све дивљаке ничу и самоникле расту по шумама, те се са зачетцима прве културе света преносе и пресађују на одређена места „воћњаке“!

Изгледа да је од првих воћних врста била припитомљена јабука, јер неке угљенисане кришке, које су у ископавинама нађене доказују, да је она нарочито припремана да се суши и конзервише.

По насељавању Балканског полуострва Срби су затекли извесне воћке, па су их и даље продужили да гаје, дајући им имена места, одакле су и дошли. Ово се може и појмити по мноштву дивљака око нераскрчених међа и утрина.

Први расадници племенитог воћа налазили су се на југу Балканског полуострва — у Грчкој и отуда постепено плаве Бугарску и остале делове северно. Међутим воће наше бановине изгледа да је највише дошло из Тракије, где су поједине сорте гајене и на неколико стотина година пре Христа, што до-

казује Хипократова вештина у проналаску калемљења и облагорађивања воћака на 400 година пре Христовога рођења. Салон и Дракон у својима законима о воћарству прописују смртну казну за онога који украде и посече воћку.

Цар Александар је велики поборник воћарства онога доба, те је његовом заслугом пренесено мноштво племенитог воћа у Грчку, Тракију и Македонију.

Према овоме може се поуздано тврдити, да је први племенити расадник нашег воћарства јужни део Балкана. Но, неоспорно највеће заслуге за ширење ове гране припадају феудализму, односно манастирима, властели и владарима. Феудални поседници, као што им је „високост“ налагала а да не би били жељни „земаљскога плода“ гајили су најфиније сорте воћа да се и о ручку и о вечери засладе.

Црквене поглавице издавале су наредбе, упуте и фермане за гајење и ширење воћарства, а манастири оснивају прве воћарске школе за наобразбу деце велепоседа. Они гаје најфиније сорте за своју братију, за болесне и за намернике-путнике, властелу и владара.

Владари онога доба такође на својим дворовима гаје „царске сорте“ за дочек великих гостију.

Из овога се види да култура воћарства наилази на љубитеља гајења и ранијих векова и наравно развија се несметано кроз све природне и привредне буре.

У нашем народу данас постоји мноштво и то врло лепих сората воћа, са различитим називима а макар и истим особинама, што наравно доноси пометњу у изради неке врсте помологије.

Постоји мишљење да су нам Турци донели најфиније сорте воћака, те су они повећали број сорти, а ово су они могли учинити и зато, што је њихова државна територија обухватала Малу Азију и велике просторије старог културног Истока, као што су Месопотамија, делови Перзије, Мисир и Северна Африка, што и данас сведоче многи турски називи.

Ја ћу овде прегледа ради изнети неколико сората јабука и крушака и осталих воћних врста, које се гаје у срезу Кривоаланачком, што ће згодно мислим послужити за прилог неке будуће „националне помологије“ а специјално изучавању воћних врста на Југу.

Јабукe:

1. *Чингенеалмаси* (циганска јабука). Плод је средње крупноће, боје црвене. Месо тврдо и кисело. Чува се добро. Роди сваке године. Зри месеца октобра. Дрво је високо. Вредност локална.

2. *Џангрдалмаси* (што ће рећи јабука у којој семенки при зрењу чангрљају). Плод жуто-црвене боје, дугуљаст. Месо бело кисе-

ласто. Зри у октобру. Дрво високо, круна пирамидална. Вредност локална.

3. *Калканделе и караканделе*. Ове две сорте су само варијетети тетовке. Прва је крупнија, црвене боје а друга је затворена црвена и слађа.

4. *Першина* јабука. Плод крупан, дугуљаст и црвене боје. Месо сочно и доста слатко. Зри у октобру.

5. *Белиналмаси* (невестинска јабука). Име је добила по томе што се је ваљда давала невести младој. Плод има крупан, црвене боје и мало накисео. „Руменка како девојче“! Може се чувати преко целе зиме. Дрво је високо. Зри у октобру.

6. *Памукалмаси* (мека јабука-памуклија). Плод има средње крупноће, мало дугуљаст, но више округло и пругаст. Месо мекано и троши се те се слабо чува.

7. *Лекеалмаси* (пегава јабука). Плод има средње крупноће, округлога облика. Боје је жуто-златне попрскан бакарним пегамма. Месо је чврсто и накисело, те се највише употребљава за слатко. Зри такође у октобру. Дрво је високо. Захтева добре и јаке земље и присојне стране.

8. *Акџетрич* (заиста из Петрича). Она се појављује још у једном варијетету као „карапетрич“. Плод крупан, дугуљаст и жуте боје као лимун. Добро се чува, те се јако цени. Плод је слadak и миришљав. Цвета у априлу а зри са осталима. Мана јој је што не роди много, односно слабо замеће, и што има дрво врло крто.

9. *Јералмаси* (приземна). Плод крупан, слadak и миришљав, зелене боје. Зри у лето. Врло је ниска 1 метар.

После ових сората имаде и наших назива но врло мало као: петровка, илинка, босанка и других.

Крушке:

1. *Каргабунија* (чавкин кљун). Плод има ситан, дугуљаст и жуте боје. Месо слатко и зрнасто. Дрво високо. Сазрева рано.

2. *Ташли-рашка* (слатка). Плод има средње крупноће, округло но више пљоснат. Месо бело и зрнасто а покожица жута. Зри у јулу месецу. Дрво је високо.

3. *Богачка* (задављује кад се једе). Плод има крупан зеленкасте боје. Месо тврдо и зрнасто. Троши се као гњила. Зри у августу.

4. *Инџирармуди* (од арапске речи „инџир“ — смоква). Плод је средње крупноће, округло и жуте боје. Месо зрнасто и кад угњили баш је као смоква. Дрво је бујно.

5. *Тусусармуди* (неслана крушка). Плод има крупан, дугуљаст жуте боје. Накисела је. Зри у августу. Дрво је бујно.

6. *Јусни-Јусуф*. (Ово је сам варијетет прве. Име је добила по некаквоме беју Јусуфу који ју је гајио на своме чифлаку). Она је много слађа од прве.

7. *Бејармуди*. (Име је добила по некаквом опет беју). Пренесена је изгледа из Караманлије, те је слична караманки.

8. *Туйњак*. Плод има округа, жуте боје а месо мекано и водњикаво. Зри доцкан.

9. *Куџије*. Плод има ситан, округлао и зеленкасте боје. Месо мекано и водњикаво. Слабо се чува. Зри доцкан.

10. *Рашке*. Имаде је две врсте: летња и зимска. Ситне су и слатке. Округлог облика. Чува се добро. Дрво је високо.

11. *Демирармуди* (гвоздена крушк) Плод има крупан дугуљаст и жуте боје. Може остати очувана годину дана те је отуда и име добила. Није слатка јер има месо као „демир“ — гвожђе!

Шљиве:

1. *Ценарика*. (Име је добила од турске ричи „цен“ — душа и „ерик“ — шљива).

2. *Бањаериги*. (Вероватно да је из Ћустендила пренесена овамо, јер су га Турци називали „Бања“, а то је народно име за ђустендил.

После ових назива имаде још омиљених бресака „тујсус“ и кајсија „шамских“ — цариградских; јабука шербетлије, шећерлије, баризовке; крушака: ђепеклије, јерибасмас; трешње: карашламе и шљиве бардаклије као и многих других.

Данас пак све су домаће сорте на измаку већ. Просто се као по некој моди уносе стране сорте. Но непознавајући добро наш материјал он остаје неиспитан у упоређењу са страним сортама, те у томе баш и стоји трагика наших настојања око унапређења воћарства.

У прилог испитивања вредности наших домаћих сората требало би се позабавити и проучити их, па на основи тога типизирати крајеве за воћарство и изградити „националну помологију“, а никада не тежити за сортама „северним“ јер је и њихова постојбина одакле и наших, само што су се оне прилагодиле средини кроз дуги низ година гајења па их њихови љубитељи нама чисто намећу и рекламирају, као Божју благодат!

Избор сенатора

Извештај Бирачког Одбора о резултатима избора сенатора у Бановини Вардарској на дан 3. јануара 1932. године.

1. По сталном бирачком списку било је свега бирача: (590) пет стотина деведесет.

2. На дан избора гласало је свега гласача: (579) пет стотина седамдесет и девет.

3. Предложена кандидатска листа носиоца г. г. Богојевића Васе, председника и банског већника из Тетова и другога, добила је свега: (579) пет стотина седамдесет и девет.

Других кандидатских листа није било.

Према томе, а на основу — §§ 33. и 34 закона о избору сенатора изабрани су за сенаторе г. г.:

1. Богојевић Васа, председник и бански већник из Тетова;

2. Костић Петар, професор у пензији и бански већник из Призрена;

3. Хаџи Бошковић Трајко, трговац из Скопља;

4. Хаџи Ристић Спира, индустријалац и председник Трговачко-Индустријске Коморе из Скопља;

5. Др. Сулејмановић Џафер, лекар и бив. народни посланик из Тетова;

Од бирачког Одбора за избор сенатора за изборну јединицу Вардарску Бановину.

4. јануара 1932. г. у Скопљу.

Њ. Величанство Краљ нашем Бану

Бан Вардарске Бановине, Господин Живојин Лазић, поводом упућене честитке Њ. В. Краљу о Првозваноме Андреји и Дану Рођења, примио је од Маршала Двора Њ. В. Краља писмо следеће садржине:

Београд, 21 децембра 1931 год.

Господине Бане,

Примивши Вашу честитку и топле жеље, поднесене у име Ваше и подручне Вам бановине, о Првозваном Андреји и Дану Рођења, Његово Величанство Краљ благоволео је наредити ми, да Вам изјавим захвалност.

Маршал Двора
Генералштабни
Бригадни генерал,

А. Димитријевић, с.р.

*

Бан Вардарске бановине, Господин Живојин А. Лазић, поводом упућене честитке Њ. В. Краљу о Новој години, примио је од Министра Двора Господина Бошка Јефтића, писмо следеће садржине:

Београд, 5 јануара 1932 год.

Господине Бане,

Његово Величанство Краљ примио је са задовољством Вашу честитку о Новој години, коју сте изволели поднети у име своје банског већа и грађанства Вардарске бановине, и благоволео је наредити ми да изјавим захвалност.

Министар Двора,

Б. Д. Јефтић, с.р.

Грчко-Југословенски Привредни Комитет нашем Бану

Бан Вардарске Бановине Господин Живојин Лазић, примио је од Грчко-Југословенског Привредног Комитета у Солуну писмо следеће садржине:

Солун, 21 децембра 1931 год.

Екселенцијо,

Част ми је упутити Вам ово писмо и изразити Вам нашу најживљу благодарност на срдачности којом су били примљени наши делегати у лепоме Скопљу.

Ми смо уверени, Екселенцијо, да ће те Ви наставити Ваше интересовање за рад наших Комитета на заједничком добру обеју земаља и молимо Вас, да изволите примити изразе нашег високог поштовања.

Потпретседник,

Маврокордато, с. р.

Удружење адвокатских чиновника

У Загребу, основано је 26. августа 1931. „Друштво адвокатских чиновника и чиновница Краљевине Југославије“ са нарочитом сврхом, да у своје коло прикупи све адвокатске намештенике у Краљевини, па да им помогне око санирања садањих тешких животних прилика и да им обезбеди будућност у социјалном и материјалном погледу.

Ово је друштво успело, да до сада упише око 500 чланова, колега и колегица из свих крајева лепе нам отаџбине.

Издаје своје гласило под именом „Вјесник“ адвокатских чиновника-ца, као главни орган друштва. у којем третира сва питања која заседају у живот и напредак сталежа, да чланство обавештава о друштвеном животу и о оним догађајима и питањима која су у непосредној вези друштвеним деловањем.

Уписнина износи за свакога члана дин. 20.— једном за увек, а месечна чланарина износи дин. 20.— Чланови добијају гласило „Вјесник“ бадава.

У свим местима државе основана су „Месна повереништва“, која се брину око уписа чланова, око сабирања чланова, око прикупљања утемељача, добротвора и претплатника за гласило. — На својим састанцима чланови повереништва решавају разна друштвена питања, те своје закључке и предлоге шаљу друштвеној управи у Загреб на одобрење.

Такво је Месно повереништво основано за целу Вардарску бановину у Скопљу са овим представништвом: Вукосављевић Никола, претседник, Бачевић Иван, тајник, Димитријевић Владо, благајник.

Све колеге и колегинице из Вардарске бановине нека у свом властитом интересу при-

јаве своје боравиште и намештење реченом повереништву у Скопљу, где ће се мћи уједно уписати као чланови друштва. — Све потребне уште добиће од реченог повереништва.

Одликовање професора

На предлог Министра Просвете, Њ. В. Краљ је својим указом од 30 децембра 1931 год. одликовао:

Орденом Југословенске круне III реда:

Грујића др. Радослава, редовног професора и декана Филозофског факултета у Скопљу.

Орденом Југословенске круне IV реда:

Костића др. Мишу и *Јовановића др. Пејра*, ванредне професоре Филозофског факултета у Скопљу.

Орденом Југословенске круне V реда:

Павловића др. Миливоја, доцента филозофског факултета у Скопљу.

Орденом Светог Саве IV реда:

Матиасовића др. Јосија, *Слијейчевића др. Перу*, *Банашевића др. Николу*, *Недељковића др. Душана*, ванредне професоре Филозофског факултета у Скопљу, *Сланкаменца др. Првоша* и *Филиповића др. Миленка*, доценте Филозофског факултета у Скопљу, као и *Миширојана Пејра*, контрактуалног лектора Филозофског факултета у Скопљу.

Књижевност

Живот и Рад, свеска 55 која је изашла 1 децембра ове године са прилозима: *Техника и животи* од Кирила Савића, *Четири конгрес правника* од Др. Драг. Аранђеловића, *Рајне усјомене* генерала Першинга, *Osteurope-Institut у Врацлову* од Др. Фр. Илешића, *Зашто женски покрет* од Алојза Штебиа, *Поводом победе народног блока* од Алек. Брауна, *Сергије Јесењин* од Павла Аскоченског, *На сјавама искуства и посмајрања* од Симе Пандуровића, *Suncokreti* од Rikarda Katalinića *Од Бога заборављени* (роман, 17) од Душана Јефтића, даље се настављају чланци *о привреди, комуналној полицији, политичкој књижевности, науци, библиографији* и т. д.

Jugosloven, часопис за политичка и културна, привредна и друштвена питања. Уредник Др. Федор Никић. Садржај: Уредништво: *Новим пушевицама*. — Vlad Dvorniković: *Југословенство и основна школа*. — Dr. Dušan Mišić: *Poverenje*. — Dr. Ljudevit Auer: *Izjednačenje zakonodavstva*. — A. Kuntić: *Академска Омладина*. — B. Borko: *Organizacija narodnog i društvenog prosvetivanja u Slovenačkoj* — A.

Smederejić: *Vardarska Banovina*. — St. Mihaldžić: *Nešto o početku ideja jedinstva Jugoslovena*. — Др. И. Мамузић: *Словенство и Југословенство*. — Прегледи: политички, привредни, финансијски, правни, па онда оцене, прикази, белешке и вести. — Београд. Уредништво и администрација Краљице Наталије улице Бр. 88 II. Цена 8 динара 1 свеска. Месец Новембар 1931. год. I књига.

Југословен излази један пут месечно у свескама од 4 табака. Цена у претплати: на годину 80 динара. За иностранство годишње 120 динара.

Јужни преглед, часопис за књижевност и науку. Свеска за новембар 1931 год. Скопље. Садржај: *Њења срећа* од Мина Марковића, *Бегство са села* од Богдана Чимлића, *Душманин* од Шарла Бодлера, *Песма* од М. Метерлинка, *То је било често* од Н. Гумилева, *Извор* од Н. Гумилева, *Развој Југословенске мисли* од Др. М. Павловића, *Дијалекатско истраживање Јужне Србије* од Делимира Лазаревића, *Величина и ојадање куће Ројшилд* од М. С. Јовановића, *Позоришни преглед* од П. Митропана; Оцене и прикази, филмски преглед.

Јужни преглед излази почетком месеца. Цена је часопису 80 динара годишње, а 50 динара за ђаке.

† Јован С. Мандић

винарски надзорник Вардарске бановине,
резервни пешадијски капетан I класе

Пре два месеца тешко болестан напустио је своје пријатеље у Скопљу и отишао својима у Ниш да се лечи где је преминуо јануара тек. године.

Рођен је у Грачацу (Лика) 27 октобра 1883 године. Још као дечко напустио је свој родни крај, прешао је у Србију, заволео је и у њој је провео цео свој живот. У тешким приликама од 1912—1919 године послужио је Отаџбини као резервни поручник — борац. Одликован је златном медаљом за храброст и у рату стекао је чин капетана I класе. У рату, награђен је и тиме, што му је пало у део да као српски официр први уђе у своје родно место Грачац, где је и остао до демобилизације уз своју стару мајку као командант места. Толико ми млађи, који нисмо били са њиме знамо о њему, о нашем чика Јови а његови ратни другови који су са њиме делили зло и добро знају и казаће свакојак много више о њему.

Свршио је четири разреда гимназије и Винодељско-Воћарску школу у Букову која је у то време давала највише пољопривредно образовање у земљи. Од 1903 године био је у пољопривредној струци као државни срески

економ и управник државних лозних расадника. По уједињењу служио је стално у Вардарској бановини као путни наставник за виноградарство, као управник Лозног Расадника у Скопљу и смрт га је затекла као винарског надзорника за Вардарску бановину.

Од детињства био је остављен сам себи, те је упознао тешкоће живота и оне су израдиле ту осећајну душу, која је умела да разуме и саосећа тешкоће ближњих. За свакога је имао савет, лепу реч, утеху. Млађе је поучавао, да ако не могу да учине добро, зло да не чине и да су створени за то, да чине добра дела. Отуда је био вољен и од старијих, равних себи и млађих, — за све је он био наш чика Јова.

У служби се истицао стручним радом, а највише су га красиле врлине: што је млађе и почетнике умео да упути на рад и створи од њих способне чиновнике и што друговима за време тако дуге службе никада није учинио на жао. Служио је одвојен од деце и куће дванајест година, јер није хтео себе ради да прави поремећај друговима. То је и највећа жртва коју је могао да поднесе служби и друговима.

Нека је лака земља добре ме чика Јови.

12 јануара 1932 године

Скопље.

Инж. Агр. Проф. **Жив. В. Милојковић**,
бански саветник Вардарске бановине
у Скопљу.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Комисија за оцењивање чиновника.

Краљевска Банска Управа
Вардарске Бановине
I. Бр. 1.
1. јануара 1932. године
Скопље.

Р.

На основу §§ 31, 32, 33, 34, 35, 40 и 41 Закона о чиновницима од 31 III 1931 године сходно уредби о оцењивању службеника Министарства Унутрашњих послова службеника опште управе на подручју бановина и Управе Града Београда и бановинских службеника III. Бр. 26881 од 17 маја 1930 године а као надлежан по § 34 Закона о банској управи.

РЕШАВАМ:

Да се при Краљевској Банској Управи Вардарске Бановине образује Банска Комисија за оцењивање државних службеника опште управе као и бановинских службеника Вардарске Бановине у години 1932.

У ову банску комисију одређујем:

За претседника: Господина Красојевића Јанићију, помоћ. Бана.

За чланове: Г. Петровића Арсу, начелника управног одељења Краљевске банске управе и г. Маљковића Милана, начелника I. општег одељења Кр. банске управе.

За чланове заменике: г. Др. Вилхелма Даута, банског саветника Кр. банске управе и г. Видошу Тому, банског саветника Кр. банске управе.

За другог члана ове банске комисије при оцењивању службеника по струци пољопривредној одређујем: г. Милутиновића Бору, начелника III. одељења Пољопривредног Краљевске банске управе, а њему за заменика г. Анђелковића Едмунда, ветер. инспектора Краљевске банске управе.

За другог члана исте комисије при оцењивању службеника по струци простевној одређујем: г. Дошена Косту, начелника IV. Простетног одељења Краљевске банске управе, а њему за заменика г. Љотића Душана, инспектора за средњу наставу при Краљ. банској управи.

За другог члана исте комисије, а при оцењивању службеника по струци техничкој одређујем: г. Теодосијевића Светозара, начелника Техничког одељења Краљевске банске управе, а њему за заменика г. Протића Милорада, техн. инспектора Кр. банске управе.

За другог члана исте комисије, а при оцењивању службеника по струци социјално здравственој одређујем: г. Др. Марковића Лазу, начелника одељења за социјалну политику и народно здравље Краљевске банске управе, а њему за заменика г. Др. Миленковића Живојина, инспектора Краљевске банске управе.

За другог члана исте комисије, а при оцењивању службеника по струци Финансијској одређујем: г. Видаковића Драгишу, начелника VII. Финансијског одељења Кр. банске управе.

За другог члана исте комисије при оцењивању службеника по струци шумарској одређујем: г. Петронијевића Славка, вишег шумског саветника, а њему за заменика г. Марковића Љубомира, шумског саветника Кр. банске управе.

За другог члана исте комисије, а при оцењивању службеника по струци из ресора Министарства Трговине и Индустрије одређујем: г. Џабића Радослава, начелника VIII. одељења за Трговину и Индустрију Краљевске банске управе.

За деловођу ове комисије одређујем госп. Јововића Луку, помоћног секретара Краљевске банске управе.

Решење у препису доставити свима одељењима Краљ. Банске Управе, свима властима опште управе у Вардарској Бановини, претседнику, члановима и заменицима чланова Банске Комисије за оцењивање службеника.

БАН

Вардарске Бановине,
ЖИВ. А. ЛАЗИЋ, с. р.

Наименовање нових чланова банског санитетског савета Вардарске бановине.

На упражњена места у банском санитетском савету Вардарске бановине Господин Министар социјалне политике и народног здравља својим решењем С.Бр. 23084 од 21 децембра 1931 године, поставио је за редовне чланове г. г. Милутиновића Др. Радована, шефа унутрашњег одељења државне болнице у Скопљу и Аничина Др. Анту, приватног лекара из Скопља, а за ванредног члана г. Ђесарића Павла, управника окружног уреда за осигурање радника у Скопљу.

Из канцеларије Краљевске банске управе Вардарске бановине VI.Бр. 30312 од 28 децембра 1931 год.

Стручни Савет.

Краљевска Банска Управа
Вардарске Бановине

I. Бр. 2/932

1. I. 1932 г.

Скопље

Р.

Сходно прописима чл. 2 Уредбе о службеним односима, установљењу места и надлежностима службеника Вардарске бановине I.Бр. 7838 од 31 марта 1930 г. а на основу § 1 Закона о банској управи

РЕШАВАМ

Да се за год. 1932 образује Стручни Савет Краљевске Банске Управе Вардарске Бановине.

За чланове овог стручног савета одређујем:

1) Г. Џабић Радослава, начелника VIII одељења Краљевске Банске Управе.

2) Г. Др. Вилхелм Даута, банског саветника Кр. Банске Управе.

3) Г. Опатића Вјекослава, банског саветника Кр. Банске Управе.

4) Г. Инж. Аксентијевића Димитрија, вишег техничког пристава техничког одељења Кр. Банске Управе у Скопљу.

5) Милића Милана, управника Дечијег Дома у Скопљу.

За чланове заменике одређујем:

1) Г. Видошу Тому, банског саветника Кр. Банске Управе.

2) Г. Инж. Каракушевића Владимира техн. вишег пристава техничког одељења Кр. Банске Управе у Скопљу.

Ово решење саопштити именованим, па даље учинити шта треба.

БАН

ВАРДАРСКЕ БАНОВИНЕ
Жив. А. ЛАЗИЋ, с. р

Отварање и затварање трговачких и занатских радњи.

НАРЕДБА

О изменама и допунама наредбе II Бр. 273083/30. од 19. децембра 1930. год. о отварању и затварању трговачких и занатских радња у Вардарској бановини.

На основу овлашћења из чл. 47. Уредбе о отварању и затварању трговачких и занатских радња (предузећа) и о радном времену помоћног особља З.Р.Бр. 4201/IV. од 16 априла 1929 год., по указаној потреби а по претходном одобрењу Министарства Социјалне Политике и народног здравља споразумно са Министарством Трговине и Индустије Ст.Бр. 62482 од 24. децембра 1931. г. издајем следећу:

НАРЕДБУ

О измени и допуни наредбе Краљ. Банске Управе Вардарске Бановине у Скопљу II Бр. 273083/30 од 19. децембра 1930. год. о отварању и затварању трговачких радња (предузећа) у Вардарској бановини, обнародоване у службеном листу Вардарске бановине од 28. марта 1931. год. под II Бр. 63-64.

Чл. 1.

Тачка 9 у члану 3 поменуте наредбе мења се и гласи:

„Месарске радње лети од 5 до 12:30 часова и од 15 до 20 часова, а зими од 6 до 12:30 часова и од 15 до 20 часова, а кобасичарске радње од 7 до 13 часова и од 16 до 21 час кроз целу годину.

Недељом и о државним верским празницима ове су радње отворене до подне.

У овим данима месарским мајсторима је забрањено клање стоке и живине“.

Чл. 2.

Алинеја I у тачци 15 у чл. 3. поменуте наредбе мења се и гласи:

„Хлебарско-пекарске радње лети од 5 до 13 часова и од 16 до 21 час, а зими од 6 до 13 часова и од 16 до 20 часова“.

Чл. 3.

Ова наредба ступа у живот и добија обавезну снагу, кад се обнародује у Службеном Листу Вардарске Бановине.

Бан
Вардарске Бановине,
Жив. А. Лазиф, с. р.

Груписање Општина

Уредбом Министарства Унутрашњих Послова IV.Бр. 1445 од 25 XII 1931 год. општине Тресоначка и Лазаропољска, у срезу галичком Вардарске бановине, групишу се у једну општину под називом: „Општина Лазаропољска са седиштем у Лазаропољу“.

Пажња нашим инжењерима

Министарству Иностранних Послова Политичком Одељењу

Београд.

Албанско Министарство Иностранних Послова упутило је циркуларну ноту свима Посланствима у Тирани у којој извештава да је Министарство Народне Економије овлашћено од Министарског Савета да приступи изради катастар земљорадничких добара у целој Арбанији.

Како ће исто Министарство бити принуђено да за тај посао ангажује изванредан број страних инжењера специјалиста, то албанско Министарство иностранних послова моли да се са горњим решењем упознају и наше надлежне установе с тим да исте препоруче заинтересованима или и саме ступе у директан контакт са албанским Министарством Народне Економије ради споразума по том питању.

Саопштавајући предње, Краљевско Посланство има част замолити Министарство да о предњем изволи обавестити Министарство грађевина са сугестијом да би било у нашем интересу да и наши инжењери узму учешћа у овом послу, што би прилично допринело престижу наше земље.

Посланик

Ђ. Настасијевић.

КРЕТАЊЕ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

На територији Краљевске Банске Управе Вардарске Бановине
за време од 1.-XII. до 31.-XII. 1931 год.

| Редни број | Обољења | Остало од прошлог извеш. | Нови случајеви | Свега боловало | Од свих случај. | | Остаје |
|------------|----------------------------------|--------------------------|----------------|----------------|-----------------|-------|--------|
| | | | | | Оздравило | Умрло | |
| 1 | Febris flava | | | | | | |
| 2 | Variola vera | | | | | | |
| 3 | Thyphu exanthemat | | | | | | |
| 4 | Typhus recurens | | | | | | |
| 5 | Tiphus abdominalis | 59 | 26 | 85 | 52 | 9 | 24 |
| 6 | Dysenteria | 1 | 1 | 2 | 2 | — | — |
| 7 | Scarlatina | 101 | 74 | 175 | 83 | 16 | 76 |
| 8 | Dipheria et Group | 52 | 76 | 128 | 76 | 16 | 36 |
| 9 | Encephaliti lethargica | | | | | | |
| 10 | Mening corebro spinalis epidemic | | | | | | |
| 11 | Pertussis | | | | | | |
| 12 | Erysipelas | 20 | 25 | 45 | 23 | 4 | 18 |
| 13 | Malleus | | | | | | |
| 14 | Tetanus | — | 1 | 1 | 1 | — | — |
| 15 | Anthrax | 8 | 2 | 10 | 8 | — | 2 |
| 16 | Trachoma | | | | | | |
| 17 | Sepsis pnerperalis | — | 3 | 3 | — | 3 | — |
| 18 | Lepra | 2 | — | 2 | — | — | 2 |

Из Одељења за Социјалну Политику и народно Здравље у Скопљу VI. № 920/32. г.

Конкурси**Здравствени референт за Суву Реку.**

На основу наређења Министарства Социјалне Политике и Народног Здравља С Бр. 29 од 1 јануара 1932 године, а у вези § 43 закона о лекарима, Краљевска Банска Управа Вардарске Бановине у Скопљу расписује овим конкурс за попуњење места здравственог референта среза подгорског са седиштем у Сувој Реци.

Кандидати који желе конкурисати на ово место морају поднети уз молбу ова документа:

1) документа по §§ 2, 3 и 4 закона о чиновницима.

2) диплому о свршеном мелецинском факултету у оригиналу или овереном препису, као и доказ да је уписан у именик једне од лекарских комора. Ако је кандидат свршио студије на страни, диплома мора бити нострифицирана.

2) крштеницу и доказ о брачном стању, броју деце и годинама њиховог рођења.

Изабрани кандидат уживаће сва права по закону о чиновницима.

Пријаве са свиме документима доставити директно **Санитетском Одељењу** Министарства Социјалне Политике и Народног Здравља најдаље до 25 јануара 1932 године.

Из канцеларије VI одељења за социјалну политику и народно здравље Вардарске Бановине VI. Бр. 309 од 5 јануара 1932 године.

Конкурс за директора Пољопривредне школе у Битољу.

За место директора ниже Пољопривредне школе у Битољу. Кандидати за место директора ниже Пољопривредне школе у Битољу, морају имати ове услове:

1) Свршени Пољопривредни Факултет, положени професорски испит, и да имају права најмање на групу, са 5 година пољопривредне и наставничке праксе.

Школа има сва потребна уређења и остало особље.

Рок конкурса до 25 јануара.

Из канцеларије Краљевске Банске Управе з. Бр. 35066.

Конкурс за деловођу

Пошто је досадању деловођа ове општине поднео оставку, то је озома суду потребан деловођа.

Кандидати који желе ступити на ову дужност, нека поднесу своје молбе Суду и одбору општине јанковачке, среза преспанског, најдаље до 10 јануара 1932 године.

Уз молбу има приложити сва документа која се траже по чл. 114. закона о општинама, као и потребну таксу.

Плата за 1932. годину, предвиђена је 1200.— динара месечно.

Из канцеларије Суда општине Јанковачке 23 децембра 1931 год. Бр. 7038. у Јанковцу,

П. 1—1

ОГЛАСИ**Наплата дуга**

За наплату динара 2.224.— (две хиљаде две стотине двадесет и четири), колико је осуђен Пашковић Гапа из Јањева, по осудном решењу Приштинског Првостепеног суда Бр. 4244 од 6 III-1928 г., да плати на име главног дуга и осталих трошкова Гинићу Велибору, адвокату из Скопља, као пуномоћнику Мушона Лазара, трговца из Скопља; — Начелство среза грачаничког на дан 29 јануара 1932 год., у варошици Јањева, изложиће јавној продаји ниже означену непокретну имовину пописану по списку пописа Суда општине Јањевске Бр. 4638 од 22-III-1931 год. а за наплату пом. трошкова и то:

Виноград звани „Старо Лозје“ парцела катастар бр. 289/1 — који има простора (0.12.00) дванаест ари, а који је процењен 500.— (пет стотина) динара.

Продаја ова даје се јавности и позивају се купци да одређеног дана дођу и лицитирају.

Из канцеларије Начелства среза Грачаничког од 15 децембра 1931 год. Бр. 35579; Извршног контролника Бр. 174/31. П. 1—1

Лозни расадник у Скопљу

продаје старе алате.

Пошто и друга лицитација за продају расходованих расадничких ствари одржана на дан 15 новембра 1931 год. није успела, то ће се одржати трећа усмена лицитација на дан 21 јануара 1932 г., како је решењем Бр. 1032 од 1 новембра 1931 год. означено, — објављено у Службеном Листу Вардарске Бановине Бр. 101 од 14 новембра 1931 године.

Из канцеларије управе бановинско-лозног расадника у Скопљу Бр. 1094 од 30 децембра 1931 године. 1—1

Наплата дуга.

За наплату 1750 дин. главног дуга са 6% годишњег интереса од 10-VIII-1928 год. до наплате и 302 дин. плаћене таксе и трошкова, колико дугује Драгутин Петровић из Власине своје повериоцу Панти Димитријевићу, трг. из Сурдулице, по осудном решењу Врањског Првостепеног суда Бр. 30386 од 28-IX-1928 г. Извршна власт среза Масуричког изложиће продаји на дан 30 јануара 1932 год. пред хотелом „Лондон“ у варошици Сурдулици следећу пописану покретност дужника Драгутина и то:

1) Два вола стара по 5 год. у вредности 2000 динара.

2) 1000. кг. сена у вредности 1000 дин.

Ова се продаја даје јавности и позивају се купци да на исту дођу и лицитирају.

Из канцеларије начелства среза Масуричког Бр. 10097 18 децембра 1931 године у Сурдулици. П. 1—1

Продаја машина за лед.

На основу одборске одлуке Бр. 2633 и решења Државног Савета Бр. 15909 31 год. Суд Општине вароши Прокукља изложиће продаји комплет са мотором једну машину за израду вештачког леда са целокупним прибором потпуно нова и доброг фабриката под фабричном марком:

Аје Унд Колмашинен „Викторија“ Шлинтершен Г. М. Б. Х. № 886 из Диселдорфа.

Иста је машина капацитета од 90 Рам. фатрола. Све фатроле дужине су од 800 м.м., ширина 185 м.м., висина 105 м.м., исте фатроле и касни хаус израђене су од масивног ференц плеха.

Продаја ће бити јавна пред кафаном „Џивџач“ на дан 24 јануара 1932 године од 8—12 пре и од 3—5 сати по подне, и уступиће се оном ко буде дао највећу дену.

Продаја почиње од динара 30.000.— па на више а кауција се полаже од излицитиране суме 10⁰/₀.

Остали услови могу се видети свакога дана у канцеларији благајне општине за канцеларијско време.

Од Суда општ. Прокупачке 23 децембра 1931 године № 6605.

П. 1—1

Продаја дрва.

Према решењу Краљевско Банске управе — одсек за Шумарство Бр. 18191 од 8-VIII-31 год. Суд општине Слатинске у срезу Качаничком Бановине Вардарске издаваће путем писмене лицитације на дан 28 јануара 1932 г. у канцеларији овога суда 1755³ метара дрва од дубеће и лежеће горе која се налази на месту зв. „Љуботен“ атара села Слатине ове општине.

Почетак лицитације биће одређенога дана у 10 часова пре подне.

Кауцију лицитанти полажу одређенога дана до 8 часова пре подне и то: Наши држављани 5⁰/₀ а страни 10⁰/₀ у готову и државом загарант. папирима.

Лицитантима на којима лицитација не остане вратиће се положена кауција у истој монети коју су положили.

Услови о продаји горе означене количине дрва могу се видети код одсека за Шумарство Краљевске Банске Управе и код Начелства среза Качаничког и скопског.

Позивају се заинтересовани да одређенога дана, до одређенога времена поднесу своје понуде.

Из канцеларије суда општине Слатинске Бр. 2215 од 20 децембра 1931 године у Догановићу.

1—1

Пољопривредно оделење.

Пољопривредно оделење Краљ. Банске Управе у Скопљу набавиће 1.500 килограма „порзола“ и 25 комада бубњева за запрашивање семена „порзолем“.

Порзол се има испоручити франко железничке станице и то:

| | |
|---------------------------|----------|
| 1. Лесковац | 200 кгр. |
| 2. Врање | 150 „ |
| 3. Куманово | 150 „ |
| 4. Скопље | 50 „ |
| 5. Прешево | 80 „ |
| 6. Битољ | 100 „ |
| 7. Владичин Хан | 50 „ |
| 8. Прилеп | 110 „ |
| 9. Велес | 50 „ |
| 10. Тетово | 80 „ |
| 11. Гостивар | 40 „ |
| 12. Кичево | 30 „ |
| 13. Свети Ђорђе | 50 „ |
| 14. Штип | 50 „ |
| 15. Овче Поље | 50 „ |
| 16. Урошевац | 140 „ |
| 17. Приштина | 100 „ |
| 18. Ђевђелија | 20 „ |

Свега 1.5000 килограма.

Бубњеви за запрашивање семена „порзолем“ се имају испоручити франко железничке станице и то:

| | |
|---------------------------|----------|
| 1. Битољ | 2 комада |
| 2. Велес | 1 „ |
| 3. Владичин Хан | 2 „ |
| 4. Лесковац | 3 „ |
| 5. Врање | 2 „ |
| 6. Гостивар | 1 „ |
| 7. Ђевђелија | 1 „ |
| 8. Свети Ђорђе | 2 „ |
| 9. Кичево | 1 „ |
| 10. Куманово | 2 „ |
| 11. Прешево | 1 „ |
| 12. Прилеп | 1 „ |
| 13. Приштина | 1 „ |
| 14. Овче Поље | 1 „ |
| 15. Скопље | 1 „ |
| 16. Тетово | 1 „ |
| 17. Урошевац | 1 „ |
| 18. Штип | 1 „ |

Писмене понуде прописно таксирани и запечатене за ово примаће се закључно до 15 јануара 1932 године. Испорука порзола и бубњева има бити извршена за 15 (петнаест дана) по саопштењу да је понуда усвојена.

Понуде, у којима се треба позвати на датум и број овога огласа имају бити адресоване на Пољопривредно Оделење Краљ. Банске Управе у Скопљу а на коверту има бити означено „Понуда за порзол“ или „понууда за бубњева“.

Из канцеларије Пољопривредног Оделења Краљевске Банске Управе III. Бр. 35.889 31 годину.

Продаја земљишта

На основу решења Господина Бана Вардарске бановине III Бр. 4309 од 23 II 1931 г. Начелство среза Ђаковичког у Ђаковици изложиће продаји путем усмене лицитације земљиште бившег среског воћног расадника, које се налази у селу „Пискоти“ удаљено од среског места 3 и по километра у површини од 5.30 хектара, на дан 15 фебруара 1932 године у осам часова пре подне у канцеларији Начелства среза Ђаковичког у Ђаковици, а које се састоји из 2 комада и то:

I. Једна парцела, која се налази са десне стране бановинског пута Ђаковица—Пећ, а која се граничи и мери са: истока њивом Андрије Митровића у дужини од 133.50 метра, са севера њивом Неша Чобића у дужини од 104.60 метра и њивом Шућри Садика Нимона у дужини од 103.20 метра, са запада бановинским путем у дужини од 230.50 метра и са југа службеним колским путем у дужини од 140 метара.

II. Једна парцела која се налази са леве стране бановинског пута Ђаковица—Пећ, а која се граничи и мери са: истока баровинским путем у дужини од 134.20 метра, са севера сеоском утрином села Осек—Хиља у дужини од 113 метара, са западне њивом Садри Ајлара у дужини од 99 метара и службеним путем у дужини од 169.10 метра, и са југа њивом Аџи Нимона у дужини од 146 метара.

Целокупна количина процењена је 15.000 (петнајест хиљада динара).

Лициданти полажу кауцију 10% од процењене вредности у новцу или у вредносним папирима пре дана лицитације и на сам дан лицитације до 7.30 часова комисији.

Услове продаје заинтересована лица могу видети сваког радног дана од 8—12 и од 16—18 часова у канцеларији Начелства среза Ђаковичког у Ђаковици.

Позивају се заинтересована лица да одређеног дана престану комисији у канцеларији Начелства среза Ђаковичког у Ђаковици до осам часова пре подне,

Из канцеларије Начелника среза Ђаковичког у Ђаковици Бр. 10231/31 од 5 јануара 1932 године. П. 1—1

Објава

Како ме је мој син Гурко Јован Пендовић напустио још 1918 године и како ни до данас немам никаквих вести од њега, то га се одричем и не признајем више за сина.

Он дакле није више члан моје породице.

Јован Пендовић,
трговац из Охрида.

Кочанска бања

У недељу 24 јануара 1932 године у 11 сати пре подне у канцеларији Начелства среза Кочанског, а у смислу овлашћења Кр. Банске Управе Вардарске Бановине 6.Бр. 27600 31 г. власт овога среза одржаће јавну усмену лицитацију за издавање под закуп Кочанске бање постојеће у селу Бањи општине Облешевске овога среза.

Време закупа је од излицитиране па до краја календарске 1932 године.

У смислу овлашћења Кр. Банске управе у Скопљу заинтересована лица ако желе узети Бању под закуп за дужи низ година поднеће своје писмене понуде најдаље до 24 јануара тек. године до 11 часова пре подне.

Услови се могу видети сваког радног дана у канцеларији ово среског Начелства.

Почетна цена за овогодишњи закуп је 10.000 динара.

Кауција 5% од излицитиране цене полаже се на дан лицитације.

Позивају се заинтересовани да на лицитацију дођу и лицитирају.

Из канцеларије начелства среза Кочанског Бр. 203 4 јануара 1932 године. П. 1—1

Бановинска болница у Лесковцу

У смислу чл. 82.—105. закона о Државном Рачуноводству и правилника за извршења одредаба из одељка Б. уговора и набавки истог закона одржаће се прве усмене лицитације за доле означене болничке потребе за време од 1 априла 1932 год. до 30 септембра 1932 год. и то на дан 8 фебруара 1932 год. у канцеларији економата болнице, с тим ако овога дана не буде успела која од лицитација доле означених артикала да се друга усмена јавна лицитација има одржати на дан 15 фебруара 1932 год. Лицитације оба дана почеће у 10 сати пре подне и трајаће док траје надмећање. Лицитираће се следеће:

1. Хлеб од брашна Бр. Н. 1 и 2.
2. Месо говеђе и свињске масти.
3. Бакалук.
4. Варива и поврће.
5. Млеко кравље.
6. Дрва за гориво.
7. Мртвачке сандуке.
8. Потрошни материјал.

Ближи услови могу се видети сваког дана у канцеларији Управе Болнице. Кауција се полаже комисији за извршење лицитације у канцеларији болнице до 10 часова пре подне. Понуде накнадне као и кауције после 10 часова неће се примати. Све набавке примаће се франко болнице.

Из канцеларије Управе Бановинске Болнице Вардарске бановине у Лесковцу, 28 децембра 1931 год. Бр. 2717. 1—1

Бановинска болница у Власотинцу

На основу чл. 82.—105. закона о државном рачуноводству и Правилника за извршење одредаба из одељка Б. уговори и набавке, Управа бановинске болнице у Власотинцу одржаће на дан 7 фебруара 1932 године прве усмене лицитације за набавку болничких потреба као што су: **хлеб бели и црни, млеко, маст, месо, зелен и поврће, бакалук и дрва за гориво**, а за време од 1 марта па до 1 септембра 1932 године.

Услови су прописани и могу се видети сваког дана у канцеларији економа болнице.

На случај да прва лицитација не успе, одржаће се друга на дан 28 фебруара 1932 год.

Кауција се полаже на болничкој каси најдаље до 10 часова пре подне, одређенога дана за лицитацију и то наши држављани 5% а страни 10% од предрачунске суме за набавку артикла који се лицитира.

Лицитанти имају собом понети документа предвиђена тач. 6 чл. 13 Правилника у зак. о држав. рачуноводству.

Из канцеларије Бановинске болнице у Власотинцу, 3 јануара 1932 г. Бр. 17. 3 3

Набавка поврћа, зелени и воћа за бановинску болницу у Велесу

На основу закона о држав. рачуноводству чл. 82 108 и наређења Краљевске Банске Управе VI Бр. 10418 од 13 априла 1931 год. Управа бановинске болнице у Велесу одржаће прву усмену лицитацију за испоруку **поврћа, зелени и воћа** од 1 априла до конца јуна 1932 год.

Личитација ће се обавити на дан 20 фебруара 1932 год. у 11 часова пре подне у канцеларији управе болнице.

Количина поврћа, зелени и воћа означена је у условима.

За испоруку ове количине намирница лицитанти ће положити кауцију на каси бановинске болнице у Велесу најдаље до 19-II 1932 год.

Кауција за наше поданике износи 5% од излицитиране суме.

Исто тако лицитанти су дужни поднети комисији документа на увиђај, која се траже тач. 6 чл. 13 правилника за извршење законских одредаба из одељка „Б“ Уговори и набавке.

Ако прва лицитација не буде успела из било којих разлога, друга лицитација одржаће се на дан 15 марта 1932 год.

Позивају се заинтересовани на лицитацију.

Из канцеларије бановинске болнице у Велесу бр. 89 од 17 јануара 1932 године.

3—3

Набавка за болницу у Охриду

На основу чл. 82 105 Закона о државном рачуноводству, Бановинска болница у Охриду одржаће на дан 26 фебруара 1932 год. у 11 часова у својој канцеларији прву оферталну лицитацију за набавку болници потребних артикала за време од 1 априла до 30 септембра 1932 год.

Кауција се полаже код Управе болнице у Охриду, и то: за хлеб 1000 дин.; месо 1000 дин.; колонијал 2000 дин.; дрва 1000 дин.; поврће 500 дин.; сламу и креч 200 динара.

Ако ова лицитација не успе, одржаће се друга на дан 18 марта 1932 год. у исто време и под истим условима.

Ако и ова лицитација не успе, набавка ће се осигурати путем директне погодбе 25 марта 1932 год.

Услови лицитације могу се видети сваког радног дана у канцеларији ове болнице.

Број 105. — Из канцеларији Бановинске болнице у Охриду, 17 јануара 1932 год.

3—3

Набавка намирница и осталих потреба за Дечји дом у Скопљу

Управа Дечјег дома у Скопљу одржаће дана 26 фебруара 1932 год. у 10 часова пре подне усмену јавну лицитацију за набавку животних намирница, а дана 27 фебруара 1932 год. у исто време за израду плитке обуће са оправкама, набавку дрва за гориво и остале потребе, а све за време од 1 априла до 30 септембра 1932 год.

У случају да прва лицитација не успе одржаће се друга у скраћеном року, у исто време. и то за набавку животних намирница дана 15 марта 1932 год., а за остале потребе дана 16 марта 1932 год.

Лицитанти имају собом донети сва потребна документа, која се траже по закону о држ. рачуноводству.

Кауција се полаже на каси VII одељења Краљ. бан. управе или пре лицитације најстаријем члану комисије.

Ближи услови могу се видети сваког радног дана у канцеларији дома.

Из канцеларије Дечјег дома у Скопљу, бр. 21 од 16 I 1932 год.

1—1

Власотиначки подрум

Подрум Власотиначке Винарско-Виноградске Задруге у Власотинцу.

Јула 1931 год. завршена је у Власотинцу изградња задружног подрума, који одговара свима техничким и стручним условима. Из-

градња подрума стаје 692.000 дин., а за прописне судове и справе утрошено је 318.000 дин.

Овом изградњом Власотинце, као виноградарско место, с грожђем првокласног квалитета, задовољао је једну од својих најважнијих потреба.

У подрум је унесено ове године 283.613 грожђа и исцеђено савршеном хидрауличном пресом 202.526 литара вина.

Вина има разних квалитета, као: црног, белог и ружице. Јачина вина је између 11 и 14 малигана. Укус и боја су безпрекорни.

Прераду је вршио стручњак за винарство, тако, да ће купци бити врло задовољни. Цена вина је од 270 до 350 дин. по хектолитру — франко жељ. станице Лесковац.

Изградњу подрума помогле су држава и Вардарска Бановина.

Продаја жита и поврћа.

На основу одобрења Краљевске Банске Управе Вардарске Бановине III. Бр. 18225 од 8 јула 1931 године, Начелство среза Ђаковичког у Ђаковици изложиће путем усмене јавне лицитације, на дан 23 фебруара 1932 године следеће ратарске производе произведене у току 1931 год. у расаднику и то:

1. Пшенице 510 (пет стотина и десет) кгр.;
2. Кукуруза у клипу 3.000 (три хиљаде) килограма и
3. Пасуља белог метохијског 500 (пет стотина) килограма.

Лицитација ће одређеног дана отпочети у 9 часова и трајаће истог дана до 12:30 часова.

Условне продаје и примерке артикала, заинтересована лица могу видети сваког радног дана од 8—12 и од 15—18 часова у канцеларији Начелства среза Ђаковичког.

Почетна цена је поменути производима: пшеници 1,20 динара, пасуљу 3 динара и кукурузу 0,65 динара по килограму.

Лицитанти полажу кауцију 5 % од проценене суме у новцу или вредносним папирима, пре дана лицитације и на сам дан лицитације до 9 часова комисији у Начелству среза.

Позивају се заинтересована лица да одређеног дана престану комисији у Ђаковици ради лицитирања — надметања.

Из канцеларије Начелства среза Ђаковичког у Ђаковици Бр. 662 од 15 јануара 1932 г.

3—3

Казнени завод у Скопљу.

Управа Скопског Казненог Завода из Скопља, актом својим Бр. 10142 од 25 децембра 1931 године, доставила је следеће:

Веома тешке финансијске прилике, чијим су плаштом огрнути сви слојеви данашњег друштва, нису мимоишле ни овај ред нашег друштва, чија се егзистенција оснива на новчаним припадностима које, као државни органи, примају на државним благајнама. Обузет чежњом за разумном штедњом, поменути ред нашег друштва у извођењу овога свога плана улаже огромне напоре. Судећи по извесним чињеницама, ти напори не дају оне резултате који се са правом очекују.

Схватајући у потпуности све узроке због којих поменути друштвени ред у поменути својим напорима постизава негативне резултате, — Управа овога Завода нашла је се побуђена да, особљу подручне Вам установе, својим учешћем помогне у напорима за разумном штедњом. Та помоћ, коју ова Управа нуди тој установи, односно њеним функционерима, биће ефикасна а њени благодети имаће реално, стварно, обележје,

Дубоко верујући у прихватљивост ове Управе понуде од стране те установе, Управи овога Завода част је конкретизирати понуђену помоћ а она би се састојала у искоришћавању индустријске гране ове Управе од стране особља те установе и чланова њихових породица. Тако на пример.

а) У *обућарској радионици*: израда нових и оправка старих обућа, мушких и женских, одраслих и дечијих и то најмање са 30% јевтиније од цена за исте послове у вароши.

б) У *Столорској радионици*: израда нових и оправка старих кућевних предмета као: кревета, столова, столица, ормана и т. д. И ова врста послова била би најмање са 30% јевтинија од цена истих послова у вароши.

в) У *ковачкој, чешкарској, качарској* а мало доцније, и у *корџарској радионици*: све врсте нових израђевина, а уз то и оправке старих израђевина ове врсте, са истим процентом јевтиније од цена за исте послове у вароши.

г) У *кројачкој радионици*: израда новог и оправка старог, евентуално превртања само мушког одела, за одрасле или за децу, са 40—50% јевтиније од цена, по којима се исти послови обављају у вароши, и

д) У *ужарској радионици*: израда свију врста ужета, за домаће потребе, љуљашки и т. д. за 30% јевтиније од цена, по којима се исти послови добијају у вароши.

Власник Службеног Листа је Банска Управа Вардарске Бановине у Скопљу.
Чековни рачун 80.121. — Стан уредника: Кеј Краља Александра 124. — Телефон 2-27.

„Немања“ задужбинска штампарија Вардарске бановине — Скопље, Цара Николе ул. бр. 35 — Телефон бр. 533